

B' Εξάμηνο 1997 (*)

“Στρατηγικά Μέταλλα”

Μία Εναλλακτική Επένδυση στις Αγορές Εμπορευμάτων Ποιες Ευκαιρίες Προσφέρονται Σήμερα στον Επενδυτή

Νικόλαος Ηρ. Γεωργιάδης

Φθάνοντας πολύ κοντά στον εικοστό πρώτο αιώνα, τον αιώνα της Νέας Οικονομίας και της Στρατηγικής Εποχής, οι επιστήμονες έχουν ήδη τη χαρά να επιδείξουν την ανακάλυψη νέων υλικών, των οποίων ο ρόλος είναι άκρως πρωταγωνιστικός στο κτίσιμο της σύγχρονης υποδομής και στην παραγωγή των προϊόντων υψηλής τεχνολογίας, όπως ιατρικά εργαλεία και υπερσύγχρονα αεροσκάφη. Τα νέα υλικά δεν είναι τίποτε άλλο από τα μη ευρέως γνωστά Στρατηγικά Μέταλλα [Σ.Μ.] [αποκαλούνται συχνά και ως σούπερ μέταλλα], που παράγονται μέσα από υψηλού κόστους παραγωγικές διαδικασίες και καταναλώνονται σε στρατηγικές χρήσεις ή εφαρμογές. Τα στρατηγικά μέταλλα είναι πολλές φορές πιο σπάνια σε προσφορά και από το χρυσό και ακόμη περισσότερες φορές πιο χρήσιμα στη σημερινή βιομηχανία της υψηλής τεχνολογίας από πολλά άλλα ευρέως γνωστά υλικά. Θα ήταν ίσως ενδεικτική των παραπάνω διαπιστώσεων η πληροφορία ότι για να παραχθεί σήμερα ένα αεροπλάνο θα πρέπει τουλάχιστον το ¼ του βάρους του να έχει κατασκευασθεί από τιτάνιο, που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα Σ.Μ.. Καθώς οι βιομηχανίες όλο και περισσότερων αναπτυγμένων κρατών προβαίνουν σε εντατικότερη χρήση αυτών των υλικών, η μειωμένη προσφορά τους εξαιτίας μια σειράς κρίσιμων παραγόντων, δημιουργεί σημαντικές μεταβολές - συνήθως υπεραξίες - στις επίσημα εκτιμώμενες τιμές τους, με αποτέλεσμα να προσελκύνονται σιγά-σιγά στην αγορά των Σ.Μ. σημαντικές ομάδες επενδυτών από όλο τον κόσμο. Οι επενδυτές αυτοί αναγνωρίζοντας τις δυνατότητες που μπορούν να προσφέρουν τα Σ.Μ., αποβλέπουν μέσω της επένδυσης των κεφαλαίων τους σε αυτά, σταθερές και ανώτερες του πληθωρισμού αποδόσεις οι οποίες μπορούν να επιτευχθούν στο μακροχρόνιο ορίζοντα με σχετικά ικανοποιητικό κίνδυνο.

Η Σημερινή Αγορά των Στρατηγικών Μετάλλων

Τα σημαντικότερα μέταλλα που υπάρχουν σήμερα ανέρχονται περίπου σε 90 [βασικά, σιδηρούχα, μη σιδηρούχα, πολύτιμα, κράματα κ.ά.], ενώ 40 εξ' αυτών που θεωρούνται ως απολύτως χρήσιμα για τη μοντέρνα βαριά ή ελαφριά βιομηχανία ονομάζονται Στρατηγικά Μέταλλα. Σύμφωνα με επιστήμονες, τα μέταλλα αυτά είναι τόσο μεγάλης ζωτικής σημασίας για την παγκόσμια βιομηχανία, ώστε η οποιαδήποτε μεγέθους διακοπή της προσφοράς τους είναι ικανή να προκαλέσει σημαντικές ανωμαλίες και ανισοροπίες σε μεγάλα τμήματα των διεθνών οικονομιών. Ενδεχόμενη αδυναμία χρησιμοποίησης των στρατηγικών μετάλλων στις βιομηχανικές διαδικασίες και εφαρμογές για τις οποίες προορίζονται, έχει πιθανότατα ως αποτέλεσμα την αναστολή της παραγωγής σημαντικών προϊόντων υψηλής τεχνολογίας τα οποία σήμερα κρίνονται άκρως αναγκαία για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας, του κράτους, της οικονομίας και της στρατιωτικής άμυνας.

Πού Χρησιμοποιούνται τα Σ.Μ.

Αεροδιαστημική

Ο συγκεκριμένος κλάδος αποτελεί έναν από τους περισσότερο υποσχόμενους στο μέλλον «πελάτες» των Σ.Μ.. Η ζήτηση του κλάδου προέρχεται κυρίως από τους τομείς της στρατιωτικής αμυντικής βιομηχανίας, στους οποίους εντατικοποιείται η έρευνα για τη δημιουργία τεχνολογίας που θα χρησιμοποιεί τα στρατηγικά μέταλλα. Οι Η.Π.Α. αποτελούν σήμερα τη χώρα με τη μεγαλύτερη κινητικότητα προς την παραπάνω κατεύθυνση, ενώ υπερσύγχρονα μαχητικά αεροπλάνα όπως τα γνωστά αμερικανικά Stealth [τριγωνικού σχήματος] βασίζονται πολλές από τις επιδόσεις τους και ασύλληπτες δυνατότητές τους στα νέα στρατηγικά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια. Είναι χαρακτηριστικό ότι μία τυπική μεγάλη μηχανή αεροπλάνου περιέχει σήμερα 730 κιλά χρωμίου, 400 κιλά κοβαλτίου, 80 κιλά κολυμπίου και 1,5 κιλό τανταλίου. Επίσης τα γνωστά [από τον πόλεμο του Περσικού Κόλπου το 1990] «έξυπνα όπλα» [“smart weapons”], όπως βόμβες και βλήματα υψηλής ακρίβειας, ελέγχονται και διευθύνονται από συστήματα τα οποία είχαν δημιουργηθεί από στρατηγικά μέταλλα.

Αυτοκινητοβιομηχανία

Σήμερα η βιομηχανία αυτοκινήτων αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους κλάδους των αναπτυσσόμενων ανά τον κόσμο οικονομιών, καθώς τα προϊόντα της είναι εκείνα που κινούν ολόκληρο τον πλανήτη και καθιστούν εφικτή τη μετακίνηση των ανθρώπων, των προϊόντων και των

υπηρεσιών ανά πάσα στιγμή με σχετικά χαμηλό κόστος και υψηλή ασφάλεια. Όλες οι προσπάθειες πλέον έχουν επικεντρωθεί στη δημιουργία αξιόπιστων αυτοκινήτων που δεν αντιμετωπίζουν σχεδόν ποτέ προβλήματα στη λειτουργία τους, είναι οικονομικά στην κατανάλωση καυσίμων, διαθέτουν υψηλή ασφάλεια και χαρακτηρίζονται από χαμηλό βάρος. Τα στρατηγικά μέταλλα έχουν αναλάβει εδώ και καιρό ένα σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση των παραπάνω προσπαθειών, με αποτέλεσμα σήμερα πολλά από τα ηλεκτρονικά συστήματα αλλά και εξαρτήματα του εσωτερικού χώρου των αυτοκινήτων να κατασκευάζονται από αυτά.

Τα Στρατηγικά Μέταλλα χρησιμοποιούνται στην παραγωγή πολλών προϊόντων υψηλής τεχνολογίας, χωρίς να υπάρχουν άλλα υποκατάστατα γι' αυτά. Με τον τρόπον αυτόν, η ζήτηση για στρατηγικά μέταλλα παραμένει διαχρονικά σταθερή έως αυξανόμενη και είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητη από την τιμή τους.

Τηλεπικοινωνίες

Στον ταχέως αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο κλάδο σε διεθνές επίπεδο, ο ρόλος των στρατηγικών μετάλλων αναδεικνύεται ολοένα και πιο καθοριστικός. Οι έντονες τάσεις αντικατάστασης των χάλκινων καλωδίων από τις τεχνολογικά προηγμένες οπτικές ίνες – στην παραγωγή των οποίων συμμετέχουν τα στρατηγικά μέταλλα - και το γεγονός ότι μία σύγχρονη συσκευή τηλεφώνου εμπεριέχει γύρω στα 30 Σ.Μ. μεταξύ των υλικών της, αποτελούν ενδεικτικά στοιχεία της σημασίας αυτών των μετάλλων στη σημερινή τηλεπικοινωνιακή βιομηχανία.

Πώς Εξάγονται τα Σ.Μ.

Τα περισσότερα Στρατηγικά Μέταλλα εμφανίζονται κατά την παραγωγική διαδικασία και κατά το λιώσιμο των βασικών μετάλλων - ειδικότερα μέσα από τα υπολείμματα και τις στάχτες που απομένουν μετά το τέλος του παραπάνω σταδίου. Η εξαγωγή τους πραγματοποιείται κατά τη διύλιση των βασικών μετάλλων και για το λόγο αυτό, πολλοί ειδικοί χαρακτηρίζουν τα Σ.Μ. σαν ένα είδος «θυγατρικών» και δευτερογενών μετάλλων, τη στιγμή που τα βασικά μέταλλα αποτελούν τα «μητρικά».

Ποια είναι τα Στρατηγικά Μέταλλα:

Αντιμόνιο, βανάδιο, βερύλιο, βισμούθιο, γάλλιο, γερμάνιο, γεώργχο, θάλλιο, ίνδιο, κάδμιο, κοβάλτιο, λίθιο, μαγγάνιο, μαγνήσιο, ρήνιο, ρόδιο, σελήνιο, τάνγκστεν, ταντάλιο, τιτάνιο, χρώμιο, ψευδάργυρος.

Τι Πρέπει να Γνωρίζουμε πριν Επενδύσουμε σε Στρατηγικά Μέταλλα**Τον Επενδυτικό Ορίζοντα**

Η επένδυση σε στρατηγικά μέταλλα απαιτεί συνήθως τη χάραξη μιας μακροχρόνιας επενδυτικής στρατηγικής, που θα αποφέρει αποδόσεις σε 1 έως και 3 χρόνια από τη στιγμή της αρχικής επένδυσης. Βέβαια έχουν παρατηρηθεί και περιπτώσεις κατά τις οποίες η τιμή ενός μετάλλου απόκτησε σημαντική υπεραξία της τάξεως του 600% ή και 800% μέσα σε μικρό διάστημα, λόγω φόβων μείωσης της προσφοράς του. Όμως τέτοιου είδους ανατιμήσεις δεν είναι συνήθη φαινόμενα στις αγορές των Σ.Μ..

Το Επενδυτικό μας Προφίλ

Ο επενδυτής πρέπει να διακατέχεται από μία επιθυμία διαφοροποίησης του ρίσκου του και μερικής απεμπλοκής του από τις συνήθεις μορφές επενδύσεων. Επίσης πρέπει να έχει θέληση να δοκιμάσει καινούριες και άγνωστες στο ευρύ κοινό [τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό] επενδυτικές λύσεις, οι οποίες στο μακροχρόνιο διάστημα μπορούν να του εξασφαλίσουν ιδιαίτερα ικανοποιητικές αποδόσεις. Τα στρατηγικά μέταλλα δεν απευθύνονται στον κερδοσκοπό επενδυτή που αναζητεί γρήγορες αποδόσεις.

Τι Κεφάλαια Απαιτούνται για την Επένδυση

Παρά το γεγονός, ότι παραδοσιακά η αγορά των Σ.Μ. αποτελούσε μορφή επένδυσης μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις ή χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, τα τελευταία χρόνια οι επενδυτικές ευκαιρίες αυτής της αγοράς προσφέρονται πλέον ακόμα και σε ιδιώτες επενδυτές με συντηρητικά ή ιδιαίτερα μικρά κεφάλαια. Η ελάχιστη αρχική επένδυση σε στρατηγικά μέταλλα μπορεί να είναι της τάξεως των 500.000 δρχ. ή και μικρότερη σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς οι εταιρίες διαμεσολάβησης πάντα δίνουν την ευκαιρία στον πελάτη τους επενδυτή να δοκιμάσει μία αγορά με το ελάχιστο δυνατό κεφάλαιο, πριν βεβαιωθεί για τις επενδυτικές ευκαιρίες που προσφέρει.

Οι Γνώσεις που Πρέπει να έχει ο Επενδυτής

Η επένδυση σε Σ.Μ. δεν προϋποθέτει ιδιαίτερες οικονομικές γνώσεις από τον επενδυτή ούτε τον αναμειγνύει σε πολύπλοκους μηχανισμούς. Η ιδέα

παραμένει από την αρχή μέχρι το τέλος της επένδυσης απλή: «Αγοράζεις κάτι το οποίο λόγω του ότι θα ζητηθεί περισσότερο στο μέλλον, θα μπορέσεις αργότερα να το πουλήσεις σε υψηλότερη τιμή». Η κατανόηση των απλών κανόνων βάσει των οποίων κινούνται οι διεθνείς αγορές επαρκούν για την ανάμειξη ενός ενδιαφερόμενου στην αγορά των Σ.Μ..

Πώς Ενημερωνόμαστε για τις Εξελίξεις στα Σ.Μ.

Στην τακτική ενημέρωση του επενδυτή για τις εξελίξεις στη διεθνή αγορά των Σ.Μ. μπορεί να διευκολύνει σημαντικά ο χρηματιστής ή ο dealer ο οποίος θα μεσολαβήσει προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση, δηλαδή η αγορά του μετάλλου. Συνήθως πρόκειται για εταιρίες διαμεσολάβησης [ανάλογες των χρηματιστηριακών εταιριών] που εξειδικεύονται στις αγοραπωλησίες στρατηγικών μετάλλων και λειτουργούν ως ένα είδος συμβούλου απέναντι στον επενδυτή. Η ενημέρωση γίνεται μέσω ειδικών reports για την πορεία του συγκεκριμένου μετάλλου που περιλαμβάνουν πληροφορίες για το τρέχον επίπεδο διακύμανσης της τιμής του και για τις συνθήκες προσφοράς ή ζήτησής του στη διεθνή αγορά.

Που Αποθηκεύεται το Αγορασθέν Μέταλλο

Η αγορά στρατηγικών μετάλλων μέσω μιας διαμεσολαβήτριας εταιρίας [broker ή dealer] εξασφαλίζει τη φύλαξη του αγορασθέντος εμπορεύματος σε ειδική αποθήκη για όσο καιρό ο αγοραστής-επενδυτής διακρατήσει το μέταλλο. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται το ελάχιστο δυνατό κόστος αποθήκευσης, το οποίο τις περισσότερες φορές είναι ουσιαστικά αμελητέο για τον επενδυτή. Ο αγοραστής λαμβάνει ένα πιστοποιητικό, το οποίο αποδεικνύει την κατοχή δεδομένης ποσότητας του μετάλλου.

Εποχή Νέας Οικονομίας	
1	Απαιτούνται ανταγωνιστικά προϊόντα υψηλής τεχνολογίας.
2	Επιστημονική έρευνα.
3	Σχεδιασμός και ανάπτυξη προϊόντων.
4	Παραγωγική διαδικασία.
5	Στρατηγικά Μέταλλα: Ανώτερα υλικά για ανώτερα προϊόντα.
6	Προϊόντα υψηλής τεχνολογίας.
Πηγή: Investment Research & Analysis Journal.	

(*) Αναδημοσίευση Ειδικής Μελέτης από τον Οδηγό "Money Show" 1997.